

*Using of informational and communicative technologies in the teaching process changes the place and role of teacher in it, the main development of which is not the foregoing language knowledge and the formation of skills and abilities, a stimulation of interest, motivation to absorb the professional foreign language. Relations with students should be based on the principles of cooperation and joint search and decision of tasks.*

*The development of information technologies in foreign language classes at NULES of Ukraine ensures the emergence of the educational system of our educational establishment to a new level, in which the basis is a person-oriented education, which provides the opportunity for every student to use all the informational and educational opportunities and resources available in the educational community; provides open access to the use of various communication and communication technologies for e-learning, e-textbooks, manuals, journals, electronic libraries, educational websites, interactive video, multimedia native systems, conferences, etc.*

**Keywords:** *foreign language, profession, information and communication technologies, educational establishment, person*

УДК 811.411.21

## **ПРО ВІДБІР ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИКУ ВИКЛАДАННЯ ДЕКЛАМАЦІЙНОГО СТИЛЮ ЗА ДОПОМОГОЮ КАЗОК З ВИКОРИСТАННЯМ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ**

**Б. І.РУБІНСЬКА**, кандидат педагогічних наук, доцент

**Національний університет біоресурсів і природокористування України**

*E-mail:* Slavinabe@gmail

*ORCID:*0000-0003-3839-7562

**Анотація.** *У статті розглядаються актуальні питання відбору змісту навчання філологів на заняттях з практичної фонетики англійської мови в умовах реформування системи вищої освіти в рамках Болонського процесу. Висвітлені питання відбору змісту навчання. Метою цієї статті є дослідження відбору такого компоненту змісту навчання як відбір текстів та розробка методики навчання декламаційному стилю за допомогою казок з використанням мультимедійних засобів. Зроблений аналіз аудіо текстів для навчання усного мовлення. Проаналізовано позитивні сторони та недоліки існуючого відбору текстів. Визначені фоностилестичні особливості текстів декламаційного стилю, а саме, віршів та казок та доведено доцільність та ефективність їх використання на заняттях. Описана методика навчання декламаційному стилю за допомогою казок з використанням мультимедійних засобів.*

**Ключові слова:** *зміст навчання, відбір текстів, декламаційний фоностиль, вірші, казки, заняття з практичної фонетики англійської мови, мультимедійні засоби*

Зростання ролі вивчення іноземних мов пояснюється реформуванням системи освіти в Україні у рамках її участі у Болонському процесі, що висуває нові вимоги щодо вивчення іноземних мов. Новітні освітянські стандарти ґрунтуються

на «Рекомендаціях Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей ціложиттєвої освіти» (18.12.2006) [1], але не обмежуються ними.

**Актуальність теми.** У новому базовому законі «Про освіту» [2] визначено, зокрема, 10 груп компетентностей. Одна з найважливіших це спілкування іноземними мовами тобто:уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів; уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.

Закон дозволяє чітко виділити в якості пріоритетів навчання ІМ не систему мови, а змістові аспекти навчання та, відповідно, інтереси й потреби студентів як суб'єктів навчального процесу. Особливого значення набувають такі аспекти навчання, як соціокультурні фактори, мотивація, розвиток особистості учня і студента засобами вивчення іноземної мови, під час яких відбувається зіставлення життєвого досвіду та соціокультурних реалій, у яких живуть українські та іншомовні підлітки, виявлення спільного і відмінного, врахування специфіки іншомовного середовища, усвідомлення якої дозволяє українському та іншомовному підлітку адекватно розв'язувати особисті завдання спілкування із представниками інших країн.

**Аналіз останніх досліджень та публікацій.** Для того щоб забезпечити сучасну підготовку майбутніх філологів необхідно застосовувати сучасні досягнення педагогічних та методичних досліджень, які здійснювались відповідно до положень Болонської декларації. Перед системою професійної освіти постали нові завдання .У зв'язку із зростаючою значимістю освітніх процесів, які відбуваються в Європі і світі, необхідно шукати нові підходи до підготовки перекладачів, які б були конкурентоспроможними на ринку праці, в тому числі й відбору змісту навчання. Незважаючи на значну кількість наукових праць, які розкривають проблему відбору змісту навчання (Б. О. Лapidуса, Г. В. Рогової, І. Л. Бим, М. Н. Вятютнева, С. Ф. Шатилова, М. Л. Вайсбурд та інш.) проблема відбору змісту навчання для підготовки філологів залишається не до кінця дослідженою і потребує всебічного обґрунтування. [3].

Зростання соціальної ролі вчителя-філолога, його активне творче самовиявлення зумовлюють необхідність формування компетентного фахівця Головна мета формування системи професійних компетентностей базується на знаннях, уміннях пізнавального й творчого типу, соціальних навичках, світоглядних переконаннях. А це неможливо реалізувати без якісного наукового та навчально-методичного забезпечення. Основним компонентом цього комплексу є підручник: у традиційній паперовій формі чи електронний підручник.. «Електронний підручник (посібник) – електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію» [2; с.1].

Різноманітні проблеми, пов'язані із науково-методичним забезпеченням навчання, досліджували В. І. Байденко, Т. А. Дмитренко, О. О. Карпенко, О. І. Жорнова, Т. С. Паніна, М. І. Пентилюк, В. М. Полонський, О. І. Потапенко, О. М. Семенов, С. Д. Смирнов, І. Г. Шендрик, О. О. Карпенко та інші.[4]. Але не достатньо досліджена проблема забезпечення навчально-методичних комплексів такими матеріалами, які б враховували останні психолого-педагогічні

дослідження, які наголошують на необхідності гармонійного розвитку обох половинок головного мозку.

Ми вважаємо, що майбутні навчальні комплекси треба писати так, щоб студенти мали змогу розвивати свою уяву при спілкуванні та формували художній досвід. Адже для тих, хто пише програми, студенти є суб'єктами спілкування до яких автор звертається не заради моралізації, а для того щоб стимулювати їх до свого роду творчої діяльності, щоб викликати цікавість та стимулювати сумісну діяльність викладача та студента, сумісного емоційного досвіду. В рамках однієї статті неможливо розглянути усі проблеми відбору змісту навчання.

**Метою** цієї статті є дослідження відбору такого компонента змісту навчання як відбір текстів та розробка сучасних методів викладання з використанням мультимедійних засобів навчання.

Як показав наш аналіз більшість відібраних текстів для навчання не враховують такий його аспект як фоностилістичні характеристики. Термін стиль використовується різними лінгвістами та соціолінгвістами по різному. Найбільш прийнятним для нас є розуміння цього терміну М. А Соколовою [5]. Ми будемо спиратись на запропоновану нею класифікацію фоностилів, а саме: інформаційний, академічний, декламаційний, публіцистичний та розмовний. Як показав наш аналіз аудіо записів до підручників для навчання студентів 1 курсу більшість текстів відноситься до розмовного фоностилю. На заняттях спілкування між студентами відбувається у цьому фоностилі. Це є позитивною стороною відібраних текстів, бо вони формують більшість вищезгаданих компетенцій. Але не можна нехтувати й іншими, а саме декламаційним. Для цього існує чудовий матеріал – поезія. Поезія є результатом творчості та джерелом натхнення. В найкращих християнських традиціях, яка дала світу високі моральні цінності, написана вся світова поезія. Не існує окремої мови літератури чи поезії, яка б радикально відрізнялась від мови бізнесу, науки чи освіти. Поет має те ж саме мовне джерело, що й бізнесмен і педагог. Він використовує фонетичні, лексичні, граматичні категорії, стилістичні та синтаксичні особливості своєї мови. Але поет робить це за поетичними законами своєї мови, він є дуже емоційно налаштований на сприйняття особливостей взаємодії між звуком і значенням, наприклад, слова *whisk, flit, pitter, snip* несуть в собі відчуття легкості. Поет використовує ритм, риму, звукові моделі, щоб створити поетичний ефект. Читаючи поезію студент отримує задоволення від ритму, рими, певної звукової моделі. Мова літератури також створює яскраві мовні малюнки. Поет намагається створити єдине домінуюче враження, широко застосовуючи художні образи, які й розвивають уяву читача. Використання таких стилістичних засобів як порівняння, метафора, гіпербола, перебільшення та інші поглиблюють сприйняття студентами навколишнього світу та розвиває уяву.

Художня література має багато різноманітних стилів і жанрів, які допомагають письменнику / поету створювати власні авторські слова, словосполучення тощо – часто використовуючи знайомі слова в новому значенні, наприклад, "In the time of no, you gave me a gift of maybe.". Поет використовує мову для взаємодії з читачем, щоб він потрапив у його уявлюваний світ. Він змальовує обставини, героїв, робить нас співучасниками якоїсь дії. інколи він створює героя, який розмовляє з читачем певним тембром голосу, висловлює його точку зору. Таким чином він розкриває тональність, в якій автор змальовує відношення до теми і до самого себе. Цей тон може бути висловлюванням образності.

Мова поезії запам'ятовується легше через ритм та риму. Ритм, рима, алітерація, асонанс досягають свого містичного ефекту через повторення.

Студенти люблять читати історії, в яких слова та звуки часто повторюються і легко запам'ятовуються. Для цього існують скоромовки та лімерики.

Мнемонічна функція поезії є ще одним ефективним засобом для використання у навчанні [6,7].

**Результати.** Дослідження багатьох вчених лінгвістів показали, що декламаційний фоностиль не є застарілим і використовується в публічному мовленні, яке базується на багатьох його рисах особливо у випадках урочисто-підведеної мови. В рамках цього фоностилю розрізняють різні різновиди стилю. Так, Катрін Т. Рохер розрізняє декламаційний та ліричний стиль підведеної мови. В рамках цього фоностилю розрізняють різні різновиди стилю. Декламаційний підстиль протиставляється ліричному через експресивність, речитативність, який фокусує увагу на тексті, гармонійному ритмі, темпі, в яких довжина фраз не регулярна. [8; с.10].

Інші дослідники розрізняють ще релігійно-проповідницький фоностиль та стиль казок.[ 9;с.216 – 217]. Проповіднику потрібно донести свій голос до задніх рядів у церкві, особливо коли він говорить з кафедри у приміщенні з поганою акустикою. Ядерний тон, який є підвищеним у звичайному мовленні стає вузьким висхідним тоном або рівним, так що його можна майже заспівати. А з іншого боку, досвідчений вікарій може застосовувати підвищений тон голосу у неформальній бесіді.

Казка за своїми характеристиками наближується до поезії і займає проміжне місце між поезією і прозою. Основою казки є розповідь. Вона має свою манеру усної презентації, яка відрізняє її від інших текстів. Адже існують різні види спілкування: міжособистісне, групове та соціально-орієнтоване. Діти слухають казки з раннього віку від своїх матерів, вони підрастають та люблять дивитись мультиплікаційні казки на різних сучасних приладах, починаючи від мобільного телефону і закінчуючи екраном великого телевізору. І в дорослому віці людина розповідає смішні історії у казковій формі, використовуючи їх характеристики. Текст казки створює ефект благозвучності, ми маємо на увазі сингармонізм звуків, мелодійність, поступовість створення епічного характеру фонації. Благозвучність характеризується ритмічністю та різноманітними компонентами інтонації. Ритм казки створюється завдяки тональним варіюванням, зміни гучності та темпу. Інтонаційні групи виділяються однаковими контурами і темпом ядерного тону. Ритмічність часто можна прослідити у чергуванні більшої та меншої тривалості складів. Термінальними тонами в контурах є складні термінальні тони: рівний-низхідний, рівний висхідний, низхідний-рівний, висхідний рівний. Рівний сегмент ядерного тону створює додатково ефект уповільнення розповіді та мелодійності казки. [10].

Багато вчених стверджують, що розповіді, які більш за все подобаються дітям це казки. (М. П. Дворжецька, Т. І. Саєнко, Марі І. Бейкер та інші). Відбір текстів та навчання декламаційному стилю може допомогти студентам покращити свої вимовні та інтонаційні навички та краще зрозуміти дітей

На жаль, поезією та казками часто нехтують автори сучасних підручників при відборі текстів. Отже одним з принципів відбору текстів, яким варто користуватись авторам сучасних підручників повинен стати принцип представленості різних текстів усіх фоностилей, у тому числі й декламаційного.

Ми б хотіли показати як можна працювати з текстом казки "The Three Billy Goats" для навчання студентів-перекладачів 1 курсу, яка демонструє як розповідач встановлює контакт з аудиторією. Потім студенти, використовуючи сценарій можуть озвучувати живих героїв казки та неживі предмети за допомогою

такого стилістичного засобу як звуконаслідування. Їх діалоги можуть зробити розповідь театральною, а слухачів перетворити у інтерпретаторів, зробити їх активними учасниками, що створюють смислові нюанси казки. Слід також відмітити, що неможна нехтувати таким важливим аспектом спілкування як рухи тіла, жести та вираз обличчя. В лінгвістичній літературі підкреслюють, що при демонстрації тексту казки на відео на екрані ми бачимо як розповідач робить емоційний наголос у словах, рухи його рук та різні жести та навіть як блимають очі. Відеозапис показує ритмічну синхронність у розмові. Все це можна використати у відборі текстів для електронних підручників та посібників. Розглянемо яким чином та за допомогою чого можна навчати декламаційному стилю.

Через пошук інноваційних технологій навчання в сучасному педагогічному процесі відбулася заміна застарілих технічних засобів навчання сучасними мультимедіа.

Мультимедійне інформаційне середовище навчання використовує певну логіку організації навчання. Мультимедіа є кращими сучасними засобами навчання вербальним аспектам комунікації. Студенти навчаються слухати і розуміти зміст від носіїв мови в нормальному або наближеному до нормального темпі, вони також чують різні акценти, мовленнєві та інтонаційні моделі, тембральні характеристики голосу та можливі способи змінювати висоту та тембр голосу. Філологи також навчаються імітувати жести, рухи тіла та вираз обличчя. Виступ у декламаційному стилі перед аудиторією в ролі дає студенту самовпевненість у собі, розкутість, що не завжди досягається при використанні інформаційних текстів. Все це потребує розробки методики навчання декламаційному стилю за допомогою мультимедійних засобів. Отже наступною **метою** є розробка методики вдосконалення декламаційних вмінь за допомогою мультимедійних засобів.

Щоб досягти поставленої мети вдосконалення вмінь розповідача ми пропонуємо серію вправ для виконання перед оглядом казки, під час перегляду та після перегляду. Перший тип вправ це рецептивні не комунікативні вправи на розпізнавання моделей, вивчених на заняттях з фонетики. Студентам підбирається фрагмент тексту, який проектується на екран, одночасно з цим студенти слухають фрагмент з відеофільму та дивляться на зразки інтонограм з поступово низхідною шкалою двох видів: рівною та розбитою.

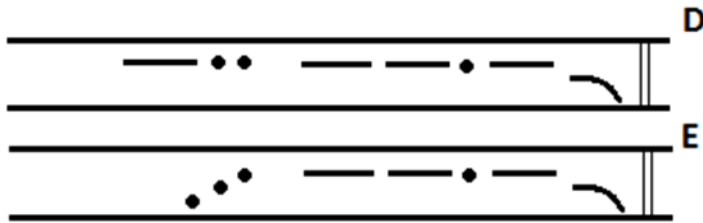
Наприклад, "In the following paragraph find out syntagms with the Broken Descending Stepping Scale. Identify its function. Repeat it orally in the role of a narrator".

На екрані студенти бачать такий текст та ряд інтонограм. Вони слухають і обирають потрібну інтонограму.

**Рис.1** Інтонограми

*"Once there were three Billy goats."*





*They lived in the valley and their last name was Gruff. Now there was very little grass to eat in the valley and the three Billy goats wanted to go up the hillside where there was a meadow. There was a grass and daisies and they could eat and eat and make themselves fat. But between the valley and the hillside, there was a river, a roaring river, and over that river there was a bridge. And under that bridge there was a Troll, who was as mean as he was ugly."*

"Compare two ways of expressing requests. Which of them sounds pleading, plaintive? На екрані студенти бачать текст з розміткою та відео фрагмент з фразами.

### Рис.2 Зразок наголошення та інтонування

*Oh, `please, don't `gobble ´me! Oh, please, don't , `gobble me!*

*Oh, no! , `Don't eat me. Oh, no!`Don't `eat ´me!*

Прослухавши текст , вони роблять свій вибір.

Другий тип вправ-умовно-комунікативні. Студенти грають ролі живих тварин або предметів, наслідуючи звукам, які є типовими для них. Завдання може бути таким:"Read and act the following onomatopoeia in three different ways, trying to imitate a walk of an animal with light or heavy steps over a bridge."

*"Trip-trap! Trip-trap! Trip-Trap!"*

Друга група прав пов'язана з аналізом сценарію .

Наприклад, а)"Look through the introduction .Lay stress-tone marks as you think they should be, judging from the expressions and gestures of the speaker.Read it to each other.". Під час виконання цієї вправи на екрані з'являється слайди з різними жестами розповідача без озвучування.

b) Now compare your version with the real one. Студенти дивляться уривок з початком розповіді з озвучуванням і порівнюють зі своїми версіями, а викладач демонструє відповідні інтонограми на екрані.

Наступна група вправ виконується під час перегляду фільму. Вони є комунікативними та продуктивними. Студенти отримують ролі та озвучують фрагменти відеофільму. Наприклад,

*"Act as*

*a) The tiniest Billy Goat Graff.*

*b) The middle size Billy Goat Graff.*

*c) The Huge Billy Goat Graff.*

*d) The Troll.*

На екрані висвітлюється розмітка і текст для виконання ролей. Внизу є примітка, яка пояснює інтонаційну розмітку." Notes to the reader: the signs which are shown with long vertical bars help you to make a short pause, while reading a long sentence. Short vertical bars and dots show stressed or partially stressed syllables. An arrow shows that you should pronounce the word on the same pitch as the previous stressed syllable. Slanted short lines show either falling or rising kinetic tones. Slanted arrows show a glide."

### Рис.3 Зразок наголошення та інтонування

Третя група вправ виконується після перегляду усього фільму-казки.

Перша підгрупа вправ є мовною і пов'язана з аналітичними діями студентів щодо значення інтонаційних моделей казки. Наприклад,

“Look at these sentences, expressing different feelings and emotions: anger, pain, fright, meanness, satisfaction. Rate them as very emotional outbursts, putting 5, 6, 7 on the scale 1-7. Natural utterances will be allotted 1. Then define the type of intonation pattern and the nuclear tone on the scale.”

a) A): The Troll: | ↗, Who's that 'tripping over `my bridge?

B): The tiniest Billy Goat Graff: It is `I, | the `tiniest ,Billy ,Goat ,Graff.

||

I'm 'going to the `hillside to 'make myself ,fat.||

A): The Troll: `I'm going to `gobble you ,up.||

B): The tiniest Billy Goat Graff: Oh, ↘please, | 'don't `gobble `me.

↘Wait for my `brother.|| ↘He's ↘much `bigger.||

A): The Troll: ^ Well, | be `off with you ,then.||

b) A): The Troll: | ↗, Who's that 'tripping over `my bridge?

B): The middle size Billy Goat Graff: It is `I, | the `middle size ,Billy ,Goat ,Graff. || I'm 'going to the `hillside to 'make myself ,fat.||

A): The Troll: `I'm going to `gobble you ,up.||

B): The middle size Billy Goat Graff: Oh, ↘please, | 'don't `gobble `me.

↘Wait for my `brother.|| ↘He's ↘much `bigger.||

A): The Troll: ^ Well, | be `off with you ,then.||

c) A): The Troll: | ↗, Who's that 'tripping over `my bridge?

B): The Huge Billy Goat Graff: It is `I, | the `third ,Billy ,Goat ,Graff.

A): The Troll: 'Oh, | ↘no! You are ↘not! `I'm 'going to 'go and `gobble you ,up.||

B): The Huge Billy Goat Graff: Then you just ↘try! ||

#### Рис.4 Зразок наголошення та інтонування

1. *And ,under that , bridge | there was a , Troll, | who was as  
    'mean as he was`ugly. ||*
2. *Oh, `no! Don't gobble`me ` , "trip, trap" | , went the , bridge. ||*
3. *:^ Well, | be `off with you ,then.||*
4. *In ,fact | , I ,think, | they are , still ,eating.||*
5. *↗ ,Who's that 'tripping over `my bridge?*
6. *And with ,that | ,the Troll went, up| on the ,bridge | ,and the*
7. *'third Billy Goat Gruff `battered him with his two horns and  
    trumped him with his, hooves| , and then he 'tossed him `over  
    the bridge| , 'into the rushing , river| , and he was 'seen ↑no  
    , more. |*

Ці речення виводяться на екран та супроводжуються диктором. Після того як студенти розташували речення на своїх екранах комп'ютерів, остаточний результат виводиться викладачем на екран викладача і коментується їх рівень емоційності в залежності від використаних інтонаційних моделей.

Друга підгрупа вправ є комунікативною і продуктивною і пов'язана з розвитком творчих здібностей студентів Наприклад,

"Act one of the dialogues, extend it adding some phrases of your own. Use non-verbal communication skills support to interpret it. Watch the oral interpretation of your group-mates. What verbal and non-verbal means did they use and how did they affect you?"

Сучасні мультимедіа дають також можливість записати виступ студентів на парі та прослухати і побачити кращі висловлювання, а потім зробити з них компіляцію і порівняти з інтерпретацією носіїв мови.

**Висновки і перспективи.** Все це дає можливість зробити висновки про необхідність перегляду принципів відбору текстів та включення до них принципу представленості текстів, що забезпечують розвиток уяви студентів та на основі цього включити вимогу відбору текстів декламаційного фоностилю до навчально-методичних комплексів в список обов'язкових та їх широкого використання на заняттях з практичної фонетики англійської мови. Перспективою використання результатів дослідження буде створення підручників нового покоління, що стануть основою сучасних навчально-методичних комплексів.

#### Список використаних джерел

1. Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) Про основні компетенції для навчання протягом усього життя" від 18 грудня 2006 року. )["Recommendations of the European Parliament and EU Council on the Basic Competences for Learning during the Whole life"December18 2006] [Електронний ресурс] / Режим доступу:



[http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994\\_9752](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_9752).[http://osvita.ua/legislation/law/2231/\\_2006.pdf](http://osvita.ua/legislation/law/2231/_2006.pdf).

2. Закон України "Про освіту", (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017) [The Law on Education in Ukraine "On Education"] [Електронний ресурс] / Режим доступу: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19\\_2017.pdf](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19_2017.pdf).

3. Рубінська, Б. І Діяльнісні характеристики спілкування студентів: вищий рівень аналізу [Activities characteristics of students' communication; highest level of analysis] / Б.І. Рубінська // Проблеми освіти. – Вип.74, – Ч. I. – 2013. – С235-236.

4. Карпенко О. О. Трансформація навчальної книги в умовах інформатизації вищої освіти [Textbook's transformation in conditions of higher education informatization]: дис. ... канд. пед. наук: 07.00.08 / О.О.Карпенко. – Х., 2005. – 235 с.

5. Теоретическая фонетика английского стиля. [Theoretical Phonetics of the English Phonostyles] [Електронний ресурс]: учеб. / под. ред.-Соколова М.А., Гинтовт К.П., Тихонова И.С., Тихонова Р.М. / Режим доступу: [jesuspremium.weebly.com/blog/\\_2017.pdf](http://jesuspremium.weebly.com/blog/_2017.pdf).

6. Дворжецкая М. П. К проблеме лингвистической эффективности речевого текста: (на материале английской сказки) [To the problem of linguistic effectiveness of speech text based on the material of English fairy tale)] / М. П. Дворжецкая // Лингвистика текста и обучение иностранным языкам. – Киев. Вища школа. – 1978. – С. 201 – 205.

7. Rubinska B The choice and Organization of the Materials into Communicative Minimum for Textbooks for Students of Non-Humanities Profile [] / B Rubinska //. — Modern Science — Moderní věda. – 2016 , –Issue 4 – P.164 – 175.

8. Rohrer K. T. Poetic metre, musical metre and the dance in Percell's songs Available at: <https://books.google.com/books?isbn=05214417497>. Patterns of Spoken English: An Introduction to English ... — Google Books

9. Phonetics & Phonology. Available at: <https://books.google.com> › ... › — First published in 1987. Routledge is an imprint of Taylor & Francis, an informal company 2017. — P.216 – 217.

10. Дворжецька М. П. Phonostylistics and Rhetoric in Speech Communication М. П. Дворжецька // Режим доступу: [https://elibrary.ru/elibrary\\_28794270.\\_2013.pdf](https://elibrary.ru/elibrary_28794270._2013.pdf).

### References

1. 975 Rekomendatsiia 2006/962/leS Yevropeiskoho Parlamentu ta Rady (leS) Pro osnovni kompetensii dlia navchannia protiahom usoho zhyttia" vid 18 hrudnia 2006 roku Available at:

[http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994\\_9752](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_9752).[http://osvita.ua/legislation/law/2231/\\_2006.pdf](http://osvita.ua/legislation/law/2231/_2006.pdf).

2. 2231/Zakon Ukrainy "Pro osvitu"(Pryiniattia vid 05.09.2017. Nabrannia chynnosti 28.09.2017) Available at: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19\\_2017.pdf](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19_2017.pdf).

3. Rubinska B.I. (2013). Diialnisni kharakterystyky spilkuvannia studentiv: vyshchyi riven analizu [Activities characteristics of students' communication; highest level of analysis]// Problemy osvity. – 2013. – Vyp. 74, Ch. I. – S235-236.

4. Karpenko O. O. (2005). Transformatsiia navchalnoi knyhy v umovakh informatyzatsii vyshchoi osvity [textbook's transformation in conditions of higher education informatization] : dys. ... kand. ped. nauk : 07.00.08 / O. OKarpenko . – Kh., 2005. – 235 s.

5. Teoretycheskaia fonetyka anghlyiskoho styliia. [Elektronnyi resurs]:ucheb. / pod. red.-Sokolova M.A., Hyntovt K.P., Tykhonova Y.S., Tykhonova R.M. / Rezhym dostupu: [jesuspremium.weebly.com/blog/\\_2017.pdf](http://jesuspremium.weebly.com/blog/_2017.pdf) .

6. Dvorzhetskaia M. P.,(1978). K probleme lynchvystycheskoi effektivnosti rechevoho teksta: (na materyale anhlyiskoi skazky) [To the problem of linguistic effectiveness of speech text based on the material of English fairy tale] .// Lynchvystyka teksta y obuchenye ynostrannym yazykam. – Kyiv. Vyshcha shkola. – 1978, 201 – 205.

7. Rubinska B (2016). The choice and Organization of the Materials into Communicative Minimum for Textbooks for Students of Non-humanities Profile / B.Rubinska Modern Science—Moderní věda –2016 (4), 164–175.

8. Katherine T. Rohrer. Poetic metre, musical metre and the dance in Percell's songs. Available at: <https://books.google.com/books?isbn=05214417497..Patterns of Spoken English: An Introduction to English ... - Google Books>

9. Phonetics & Phonology (First published in 1987). Routledge is an imprint of Taylor & Francis, an informal company, 216-217. Available at: <https://books.google.com › ... ›. pdf>.

10. Dvorzhetska M. P., (2013). Phonostylistics and Rhetoric in Speech Communication . Available at: [https://elibrary.ru/elibrary\\_28794270.pdf](https://elibrary.ru/elibrary_28794270.pdf).

11. <http://www.slovnyk.ua/services/translit.php>.

## **ПРО ОТБОР СОДЕРЖАНИЯ ОБУЧЕНИЯ И МЕТОДИКУ ПРЕПОДАВАНИЯ ДЕКЛАМАЦИОННОГО СТИЛЯ С ПОМОЩЬЮ СКАЗОК С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ СРЕДСТВ**

**Б.И. Рубинская**

***Аннотация.** В статье рассматриваются актуальные вопросы отбора содержания обучения филологов на занятиях по практической фонетике английского языка в условиях реформирования системы высшего образования в рамках Болонского процесса. Освещены вопросы отбора содержания обучения. Целью этой статьи является исследование такого компонента содержания обучения как отбор текстов и разработка методики преподавания декламационного стиля с помощью мультимедиа. Сделан анализ отобранных аудио текстов для обучения устной речи. Проанализированы достоинства и недостатки отбора текстов для студентов 1 курса. Определены фоностилистические особенности текстов декламационного стиля, а именно, стихов и сказок и доказана уместность и эффективность их использования на занятиях. Предложена методика обучения декламационному стилю с помощью сказок с использованием мультимедийных средств.*

***Ключевые слова:** содержание обучения, отбор текстов, декламационный фоностиль, стихи и сказки, занятия по практической фонетике английского языка, мультимедийные средства обучения*

## **ON THE CHOICE OF CONTENT OF TEACHING AND METHODS OF TEACHING THE DECLAMATORY PHONOSTYLE WITH THE HELP OF FAIRY TALES USING MULTIMEDIA MEANS**

**B.I. Rubinska**

***Abstract.** The article deals with the choice of the content of teaching Phonetics to philologists in modern higher education reform environment within the framework of Bolonsky process. The question of the choice of content of teaching is highlighted. The aim of this article is to research such component of the choice of content of teaching as the choice of texts and to work out modern methods of teaching based on the use of*

*multimedia. The analysis of audio scripts for teaching speaking has been made. It showed that most of audio scripts have been chosen without taking into account their phonostylistic peculiarities. Most of them represent conversational phonostyle. The pros and cons of the texts choice have been analyzed. The positive aspects of such texts is that they teach students to communicate in everyday life situations. But on the other hand, there are many other types of communication besides person-to-person communication. Communication of children starts in childhood, when mothers tell children fairy-tales. They like listening to them, grow up and watch animated cartoons, listen to Mother Goose rhymes, using different gadgets. As adults they tell humorous fairy tales, using their euphony and other characteristics. All of these texts belong to the Declamatory phonostyle.*

*The phonostylistic peculiarities of the declamatory phonostyle texts have been defined, in particular, such texts as poems and fairy tales. A fairy tale occupies intermediate position between poetry and prose. The basis of it is narration. It has its own manner of oral presentation, which makes it different from many other texts. Its prosodic organization is characterized by synchronic harmony of sounds, their melodiousness, step-by-step creation of the phonation, which bears the epic features. Euphony is also characterized by rhythmicality and other different components of intonation. It is created due to tone variations, changes in loudness and tempo of speech. Intonation groups are distinguished by the same contours and tempo of the nuclear tone. Variation can be traced in greater or smaller variation of syllable duration. The level segment of the terminal tone creates an additional effect of slowing down the narration and melodiousness of a fairy tale.*

*The choice of such texts can help students improve their pronunciation and intonation skills. The usefulness and effectiveness of their usage during English language classes has been proved. The methods of teaching the Declamatory style based on the text of a fairy tale with the help of multimedia means of teaching have been proposed. Multimedia are one of the best modern means of teaching verbal aspects of communication. Students learn to use and understand the content from native speakers in normal or very close to normal tempo of speech. They listen to various accents, speech intonation models, timbral characteristics of the voice and possible ways of changing the voice range and timber. Philologists also learn to imitate gestures, body movements, facial expressions. The role play in the Declamatory phonostyle in different roles gives students the confidence and freedom of self-expression which is not always realized in other phonostyles. All this gives additional arguments that it is necessary to work out methods of teaching the Declamatory phonostyle with the help of multimedia means.*

*These methods were worked out, explained and shown on the example of teaching the fairy tale "The Three Billy Goat Graff.". Exercises that can be used at the pre-viewing, while-viewing and post viewing stages have been shown. Conclusions on the necessity of revision of principles of the choice of texts, inclusion of the principle of choice of such texts that provide the development of students' imagination, which predetermines the choice of the texts belonging to the Declamatory Phonostyle into textbooks and other components of teaching complexes, have been made. As a result, in the nearest future new generation electronic textbooks will be created.*

**Keywords:** *the choice of content of teaching, the choice of texts, the Declamatory phonostyle, poems and fairy tales, teaching Phonetics, multimedia means*